

Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα

Εικαστικών Τεχνών

22/12/2010 Δημοτικό Πυργών

7/1/2011 Δ' Δημοτικό Λατσιών

22/12/2010 και 7/1/2011 ΚΔ' Δημοτικό Λεμεσού

Εργαστήρι: «Μελέτη της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς: γνωριμία με το εικαστικό έργο του Χριστόφορου Σάββα και του Στέλιου Βότση»

Οργάνωση και παρουσίαση: Αιμιλία Άππιου και Σάββας Βασιλείου

Στόχοι Εργαστηρίου

Οι εκπαιδευτικοί:

1. Να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με το έργο του Χρ. Σάββα και Στ. Βότση.
2. Να επιλέγουν και να συνδυάσουν υλικά και πηγές χρήσιμα για την εικαστική τους δημιουργία.
3. Να σχεδιάσουν και δημιουργήσουν έργα με την τεχνική του κολάζ (ατομικά ή ομαδικά).
4. Να χρησιμοποιήσουν την τεχνική της γραμμικής διακόσμησης για να επέμβουν στα έργα που δημιούργησαν
5. Να προτείνουν εκπαιδευτικές εφαρμογές της εργασίας τους.

Μέρος Α (20 λεπτά)

Πρακτική Εργασία

Η εργασία μπορεί να γίνει μέσα στην αίθουσα του σχολείου, σε ομάδες των 4-6, ατόμων.

Υλικά: διάφορα είδη χαρτιού (αποκόμματα περιοδικών, χειροποίητο χαρτί, χαρτί με υφή υφάσματος), υφάσματα, τσόχες σε μαύρο και άσπρο χρώμα, βελόνια, κλωστές, καλαμάκια, ξυλάκια για σουβλάκια, μαρκαδόροι παστέλ, αχυρόχαρτο σε διάφορα μεγέθη, ψαλίδια, οδοντογλυφίδες, σπέρτα, μαρκαδόροι, παστέλ, μολύβια

1. Εισαγωγή:

- Τι θα μπορούσατε να φτιάξετε με τα υλικά που έχετε μπροστά;
- Μήπως κάποιο /κάποια από τα υλικά φέρνει στο μυαλό σας κάποιες εμπειρίες;
- Επιλέξετε το υλικό πάνω στο οποίο θέλετε να δουλέψετε (άσπρο χαρτί ζωγραφικής ή σακούλα). Κόψετε από τα υλικά που έχετε και δοκιμάστε να διακοσμήσετε με διάφορους τρόπους.
- Εισηγηθείτε τρόπους για να στερεώσουμε τα υφάσματα και τα χαρτιά μας στο υλικό που επιλέξαμε ως βάση.

2. Δραστηριότητα:

- Με τα υλικά που διαθέτετε πειραματιστείτε και φτιάξετε ένα έργο, είτε ατομικό, είτε ομαδικό. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το αχυρόχαρτο ως βάση. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε όλα ή κάποια από τα υλικά σας.

Μέρος Β (40 λεπτά)

1. Εμπλουτισμός Εμπειριών

Θέση και μελέτη εποπτικού υλικού - Δίνεται ένας φάκελος ο οποίος περιέχει:

1. Αντίγραφα έργων του Χριστόφορου Σάββα
2. Αντίγραφα έργων του Στέλιου Βότση
3. Αναφορά για το έργο του Χριστόφορου Σάββα από το βιβλίο της κ. Ελένης Νικήτα «Χριστόφορος Σάββα» (έκδοση Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου), που αφορά τις υφασματογραφίες
4. Στοιχεία για το έργο του Στέλιου Βότση

-Λίγα λόγια για τους καλλιτέχνες

- ◆ Έχετε εργαστεί με μια από της τεχνικές που εφάρμοζε ο Χρ. Σάββα, το κολάζ. Στα συγκεκριμένα έργα που έχετε μπροστά σας ο καλλιτέχνης έχει χρησιμοποιήσει υφάσματα τα οποία έχει ράψει σε σακούλα (υφασματογραφία). Ήταν ο πρώτος καλλιτέχνης στην Κύπρο που χρησιμοποίησε την τεχνική και τον όρο αυτό. Του άρεσε να πειραματίζεται με πολλά και διαφορετικά υλικά.
 - ◆ Η δουλειά του Στέλιου Βότση είναι αυστηρά προσωπική και αναγνωρίσιμη. Χαρακτηρίζεται από την αυστηρή οργάνωση του χώρου, το γεωμετρικό λεξιλόγιο, την λιτότητα, τη έντονη γραμμική διακόσμηση και τις σχηματοποιημένες μορφές. Οι μορφές φαίνονται να πετούν. Δεν πετούν αλλά ενώνονται με το σύμπαν, τον πνευματικό ήλιο. Σε πολλά έργα του υπάρχουν δυο ήλιοι, ο ένας είναι ο γήινος και ο άλλος ο πνευματικός. Προσπαθεί να αποδώσει το φως ως εσωτερική και εξωτερική αλήθεια. Χρησιμοποιεί τον ποδηλάτη γιατί θεωρεί το ποδήλατο ειρηνικό σύμβολο.
- Σύνδεση της μελέτης του υλικού με την πρακτική εργασία στην οποία ενεπλάκησαν στο Μέρος Α΄.
- ◆ Φανταστείτε ότι οι δύο καλλιτέχνες συνεργάζονται πάνω σε ένα καμβά για να δημιουργήσουν από κοινού ένα έργο. Επεμβείτε πάνω στο κολάζ που έχετε δημιουργήσει εφαρμόζοντας στοιχεία από τη δουλειά του Βότση.

2. Προβληματισμός

- Ποια θέματα/ιδέες/προβληματισμοί θα μπορούσαν να αναπτυχθούν με τα παιδιά;
- Τι δραστηριότητες μπορούμε να σχεδιάσουμε;
- Πώς μπορούμε να εξελίξουμε την εργασία με νέες δραστηριότητες;

3. Παραγωγή - Στοχασμός

→ Καταγραφή ιδεών σε ιδεόγραμμα/οργανόγραμμα με χρήση των εικόνων/κειμένων που έχουν στη διάθεση τους, και άλλων πηγών που μπορούν να εξεβρεθούν από το διαδίκτυο.

→ Μπορεί να δημιουργηθεί κολάζ με εικόνες/σχέδιο/έτοιμο κείμενο/γραπτά σχόλια.

❖ Δράσεις που μπορεί να προταθούν:

- Μελέτη των δύο μέσα από το σχήμα, το μοτίβο, την επανάληψη, τη γραμμή, το χρώμα, την υφή, το συμβολισμό.
- Με βάση την πιο πάνω μελέτη να γίνουν έργα: κολάζ, υφασματογραφίες, ζωγραφικής, στον υπολογιστή (paint), Αλλαγή αντικειμένων – χρωμάτων με παζλ, φιγούρες Βότση σε άλλο φόντο
- Ενότητα με βάση το θέμα (π.χ. το καλοκαίρι ή η παράδοση)
- Διαθεματικά (Μαθηματικά – σχήματα, μοτίβα, συμμετρία Ελληνικά – ιστορία με βάση τις εικόνες,
- Να φτιαχτεί μια ιστορία. Τι προηγήθηκε, τι ακολούθησε, πού πήγε, πώς κατέβηκε κλπ.
- Να δουν τα έργα σε σχέση με τα παγκόσμια κινήματα της τέχνης και δυτικούς καλλιτέχνες (Ματίζ, Πικάσο) και σε σχέση με τις ιστορικές συγκυρίες που επέτρεψαν στις δύο περιπτώσεις τις συγκεκριμένες εικαστικές αναζητήσεις ή να δουν τα έργα σε σχέση με παρόμοιες εικαστικές μορφές (Patchwork).
- Εικαστικές συγγένειες μεταξύ καλλιτεχνών (πώς ο ένας καλλιτέχνης επηρεάζει τον άλλο).
- Μελέτη με βάση τα υλικά
 - Υφάσματα - σακούλες
 - Καρφιά – σύρματα
 - Φυσικά υλικά της Κύπρου (άμμο, πέτρα, καλάμι)
 - Παραδοσιακά υλικά – υλικά παραδοσιακής τέχνης (πηλός, νήμα)
- Μελέτη, μέσα από τα έργα των δύο, στοιχείων που χαρακτηρίζουν την πατρίδα μας. (π.χ. Μοτίβα που επαναλαμβάνονται - ήλιος, ποδήλατο, ανεμόμυλοι - και κυπριακή τοπιογραφία)
- Έρευνα για εύρεση στοιχείων που αφορούν την κυπριακή παράδοση μέσα από τη δημιουργία δύο κατεξοχήν σύγχρονων ζωγράφων.
- Προσωπική ταυτότητα: μελέτη της ταυτότητας των καλλιτεχνών μέσα από τα έργα τους και το συμβολισμό που αυτά κουβαλούν και δημιουργία σειράς έργων με βάση τη μελέτη του εαυτού.
- Διάχυση ιδεών
- Ενσωμάτωση τεχνολογίας
- Τελικός στοχασμός – ανάκληση εμπειριών